

Rok akademicki:

2014/15

Jednostka prowadząca:

Instytut Historii WHiDK

Kierunek:

Historia

Specjalność:

archiwistyka

Poziom:

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

Nazwa przedmiotu:

**Paleografia łacińska
(Latin paleography)**

Język:

PL

Typ przedmiotu:

przedmiot specjalnościowy

Przedmiot obieralny:

nie

Rok studiów, semestr:

rok III, semestr zimowy

Wymiar:

ćwiczenia: 30 godz.

Punkty ECTS:

ćwiczenia: 2

Forma zaliczenia:

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

Prowadzący:

ćwiczenia: dr Przemysław Stanko;

Koordynator sylabusu:

dr Przemysław Stanko

Sylabus dostępny w ramach:

- [Paleografia łacińska](#) [na kierunku:] [archiwistyka](#) (H_a), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
 - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr Przemysław Stanko;
- [Paleografia łacińska](#) [na kierunku:] [historia Kościoła](#) (H_hK), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy
 - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/2ECTS]: dr Przemysław Stanko;

- **Paleografia łacińska** [na kierunku:] [Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją](#) (Aizd), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, III rok, semestr zimowy

Wymagania wstępne:

Wiadomości i umiejętności z zakresu pisma romańskiego, podstawy łaciny. Zdany egzamin z języka łacińskiego na II roku studiów I stopnia.

Cele:

Nabycie umiejętności samodzielnego odczytywania różnych typów tekstów łacińskich (średniowiecznych, nowożytnych i z XIX w.), z naciskiem na źródła aktowe.

Treści kształcenia:

Praktyczne ćwiczenia w zakresie odczytywania pisma łacińskiego (minuskula gotycka, tekstura, bastarda, kurrenta, kursywa, italika) przy pomocy kserokopii źródeł pod kierunkiem prowadzącego. 1. Dzieje pisma łacińskiego od starożytności do XIX wieku. (T_1)

2. Historia paleografii łacińskiej. (T_2)

3. Zasady brachygrafii średniowiecznej. (T_3)

4-14. Ćwiczenia, kserokopie dokumentów łacińskich z XII-XIX w., przekazane przez prowadzącego.

Odczyt i tłumaczenia tekstów źródłowych rękopiśmiennych (dokumenty, źródła aktowe, księgi wpisów). (T_4-T_14)

15. Test zaliczeniowy na ocenę. 1. Dzieje pisma łacińskiego od starożytności do XIX wieku.

2. Historia paleografii łacińskiej.

3. Zasady brachygrafii średniowiecznej.

4-14. Ćwiczenia, kserokopie dokumentów łacińskich z XII-XIX w., przekazane przez prowadzącego.

Odczyt i tłumaczenia tekstów źródłowych rękopiśmiennych (dokumenty, źródła aktowe, księgi wpisów).

15. Test zaliczeniowy na ocenę.

Efekty kształcenia:

Wiedza:

- (Ew_1) zna historię pisma łacińskiego w czasach średniowiecza i nowożytnych
- (Ew_2) zna podstawowe ligatury, abrewiatury i system brachygraficzny
- (Ew_3) zna słownictwo łacińskie epoki średniowiecza (prawnicze, kancelaryjne, itp.)

Umiejętności:

- (Eu_1) umie poprawnie odczytywać teksty pisane łaciną w okresie średniowiecza i w XVI-XIX w.
- (Eu_2) umie odczytywać różne typy skrótów brachygraficznych

Kompetencje społeczne:

- (Ek_1) jest przygotowany do samodzielnego czytania dokumentów i akt archiwalnych, pisanych w języku łacińskim na przestrzeni XII-XIX w.

Metody i narzędzia dydaktyczne:

Konwersatorium. (M_1)

Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:

Uczęszczanie na zajęcia w rozumieniu przepisów uczelnianych, aktywność na zajęciach, udział w dyskusji.

Forma zaliczenia: końcowy sprawdzian pisemny na ocenę, przeprowadzony na ostatnich zajęciach w semestrze, polegający na poprawnym odpisaniu rękopiśmiennego tekstu łacińskiego z okresu XII-XX w.

(W_1)

Lektury podstawowe:

Semkowicz W., Paleografia łacińska, Kraków 2002 (wyd. II i późniejsze wznowienia).

Gieysztor A., Zarys dziejów pisma łacińskiego, Warszawa 1973

Biniaś-Szkopek M., Delimata M., Skrzypczak Ł., Podstawy paleografii łacińskiej: skrypt dla studentów archiwistyki, Poznań 2007.

Lektury uzupełniające:

Szymański J., Nauki pomocnicze historii, wyd. 4, Warszawa 1983 i późniejsze.

Słowiński J., Rozwój pisma łacińskiego w Polsce w XVI-XVIII w., Lublin 1992.

Maleczyński K., Bielińska M., Gąsiorowski A., Dyplomatyka wieków średnich, Warszawa 1971.

Uwagi: